

Člen

01

innogy

VSD Info ²⁰¹⁷

▶ **3**
KONTROLA

▶ **5**
SLUŽBY

▶ **10**
STAVBY

▶ **12**
TATRY A KVETY

Dobré účty robia dobrých priateľov

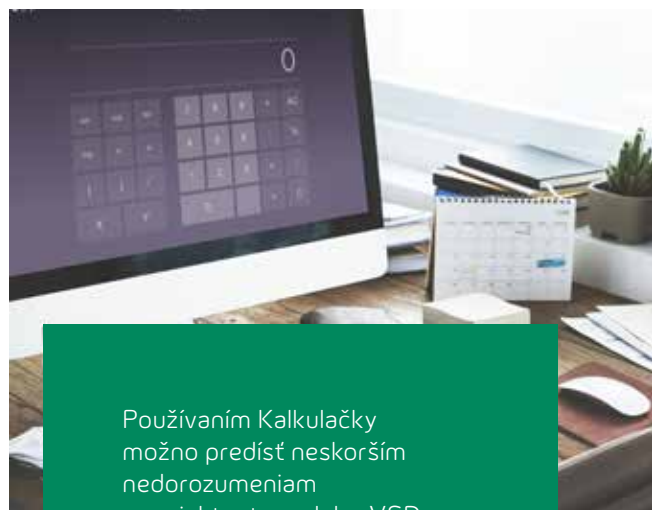
Nedávno pribudla na portáli eVSD nová užitočná funkcionálna. Kalkulačka pre projektantov rýchlo a presne vypočíta, koľko peňazí akceptuje VSD ako oprávnené náklady na spracovanie projektovej dokumentácie a inžiniersku činnosť k tzv. zákaznícky orientovaným stavbám. V minulosti totiž boli takéto nedorozumenia časté.

AKO TO FUNGUJE?

Projektoví partneri majú na portáli eVSD (www.vsds.sk) k dispozícii bezplatnú aplikáciu, kde dokážu presne špecifikovať, ktoré úkony a v akom rozsahu sa budú pri projektovaní a inžinieringu robiť. Kalkulačka im každý takýto úkon ocení a vypočíta celkovú cenu projektovej dokumentácie v súlade so sadzovníkom projektových prác a inžinierskych činností UNIKA. Okrem registrácie na eVSD tento nástroj samozrejme vyžaduje minimálne odborné znalosti z projektovania inžinierskych sietí v oblasti elektroenergetiky. Pre uľahčenie má registrovaný projektový partner k dispozícii príručku a inštruktážne video. VSD zároveň spustila pre odbornú verejnú informačnú kampaň k tejto téme.

Slovník

Zákaznícky orientovaná stavba je rekonštrukcia alebo rozšírenie distribučnej sústavy pre vytvorenie dostatočnej výkonovej kapacity, vyvolané pripojením budúcich odberných miest zákazníka. Práve preto zákazník vo vlastnej réžii zabezpečuje prípravu projektovej dokumentácie a súvisiacu inžiniersku činnosť až po právoplatné stavebné povolenie. Následne VSD od neho prevezme dokumentáciu do svojho vlastníctva a potom pristúpi k samotnej realizácii úpravy distribučnej sústavy. UNIKA je sadzovník pre navrhovanie ponukových cien projektových prác a inžinierskych činností v stavebníctve.

Používaním Kalkulačky možno predísť neskorším nedorozumeniam s projektantom alebo VSD o primeranosti nákladov za projektovú činnosť.

Vyvolávacím systémom dvíhame zákaznícky komfort

Čakanie v rade sa strieda s neistotou, či a kedy ma vybaví. Som už na rade? Predbehol som sa ja alebo tá pani oproti? Po zavedení vyvolávacích systémov pre zákazníkov je takýmto dilemám v Klientských centrách (KC) VSD koniec. Už koncom minulého roka komfortným systémom pre určovanie poradí a času vybavenia zákazníkov doplnili každé KC – v Košiciach, Prešove, Poprade i Michalovciach. V rámci vybavovania každodenných povinností si tak zákazník pri vstupe

do čakacej zóny Klientskeho centra VSD vyberie lístok z konzoly vyvolávacieho systému. Časenky rozlišujú takisto typ zákazníkovej požiadavky. Zostáva už len pohodlne a bez stresu čakať na svoje poradové číslo a pridelené odborné pracovisko. VSD takto pokračuje v snahe poskytnúť svojim zákazníkom nielen odborné a užitočné služby, ale takisto efektívne nakladať s ich časom. Tiež im chce maximálne spríjemniť osobnú návštevu a ukázať, že sú vždy vítaní.

ÚRSO: VSD je vzorom

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) ukončil fyzickú a účtovnú kontrolu v distribučných spoločnostiach pôsobiach na slovenskom energetickom trhu. Ide predovšetkým o troch regionálnych distribútorov elektriny a plynového dominantu. A záver? Východoslovenská distribučná, a.s. (VSD) má byť pre ostatných vzorovou spoločnosťou.

ÚRSO začal s kontrolou už v roku 2015 a zdôvodňoval ňou potrebu preskúmať súlad medzi účtovným a fyzickým stavom majetku distribučných spoločností. Chcel zistiť, či sa tento skutočne využíva na účely distribúcie elektriny a plynu. Hodnota majetku totiž vstupuje ako jedna z premenných do pomerne zložitého vzorca pre výpočet koncovej ceny elektriny a plynu. Preto by sa do tejto hodnoty nemal zarátať taký majetok, ktorý neslúži primárne alebo sekundárne na distribúciu týchto komodít. „VSD sa postavila k tejto kontrole ako k šanci zrealizovať skutočnú hodnotu majetku. Aj preto nebola pre nás táto „kontrola“, aj keď v skutku išlo o preceňenie majetku na reálne hodnoty, strašiakom, ale príležitosťou. Samozrejme, súviselo s tým enormné úsilie, keďže fyzický stav musí byť premietnutý aj do účtovných a technických systémov a počíta sa len taký, ktorý je korektne uvedený v prevádzke,“ vysvetlila členka predstavenstva a zároveň riaditeľka divízie Ekonomika a interné služby Jana Palková.

ÚRSO celkovo skontroloval vo všetkých spoločnostiach štáti-

síce km vedení a energetických zariadení, približne 14-tisíc objektov. Na pomoc si vzal vyše 100 znalcov, ktorí sa zamerali predovšetkým na efektívnosť využívania zariadení a približne mali stanoviť výšku cenových kalkulácií pre ohodnotenie zariadení, spolupracovali na znaleckých posudkoch a analyzovali životnosť technologických zariadení. Výsledkom kontroly bolo vyše 110 odborných posudkov, v ktorých je zachytený technický stav i hodnotové vyjadrenie majetku. ÚRSO sa nechal už pred spustením kontroly počuť, že má podozrenie na nekorrektné započítavanie majetku, resp. jej výšky do už spomínaného vzorca pre výpočet celkovej ceny elektriny, prípadne plynu. V niektorých prípadoch sa mu to malo potvrdiť.

Podľa vyjadrení regulátora mala najkorektnejšie údaje Východoslovenská distribučná. „Čo sa týka elektroenergetických spoločností, tam mali všetci primeraný neporiadok. Ak môžem niekoho vyzdvihnúť, najväčší kus práce urobila Východoslovenská distribučná.“ Tak zneli oficiálne závery prezentované na tlačovej konferencii ÚRSO k tejto téme.

VSD bola pochválená aj za starostlivosť o majetok, jeho udržiavanie a investície do obnovy a rozširovania.

Ako na pripojenie nového odberného miesta?

Takýmito projektmi sa vo VSD zaoberá odbor Manažment kľúčových zákazníkov distribúcie, ktorý môže žiadateľ o pripojenie kontaktovať na adrese sietovy_obchod@vsds.sk.

ŽIADOSŤ

Odrazovým mostíkom v procese pripájania nového odberného miesta na napäťovej úrovni nízkeho napätia je podanie žiadosti o pripojenie. Vyjadrenie dostane zákazník najneskôr do 30 dní. VSD vo vyjadrení schváli maximálnu rezervovanú kapacitu pripojenia a stanoví technické podmienky požadovaného pripojenia. Ak však zo stanovených technických podmienok vyplynie, že pre pripojenie je nevyhnutné rozšírenie distribučnej sústavy VSD, samozrejme, samotnému pripojeniu bude predchádzať takáto výstavba. Táto situácia nastáva najmä vtedy, keď nové odberné miesta požadujú vyššiu výkonovú kapacitu. Typickým príkladom je napr. elektrifikácia novej ulice, lokalita hromadnej bytovej výstavby a pod.

MAJETKOVÉ ROZHRAŇIE

V takýchto prípadoch je potrebné zorganizovať osobné stretnutie, na ktorom sa obe strany dohodnú na riešení a stanovia budúce majetkové rozhrania: VSD – žiadateľ pripravovanej stavby.

Nasleduje návrh Zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o pripojení. VSD splnomocní na základe takejto zmluvy žiadateľa, aby mohol získať právoplatné rozhodnutie o umiestnení stavby, a tiež právoplatné stavebné povolenie, ako aj zabezpečiť a vysporiadať vlastnícke vzťahy k pozemkom dotknutým stavbou s našou podporou.

DOKLADY

Žiadateľ je následne povinný doručiť všetky potrebné doklady pre realizáciu stavby rozšírenia distribučnej sústavy, najmä:

- realizačnú projektovú dokumentáciu odsúhlasenú VSD a overenú stavebným úradom;
- právoplatné stavebné povolenie;
- platné vyjadrenia dotknutých orgánov, osôb a správcov podzemných inžinierskych sietí;
- podpísané zmluvy o budúcich zmluvách o zriadení vecného bremena na stavbu zasiahnuté pozemky, prípadne zmluvy o budúcej kúpe pozemku pod trafostanicou, vyhotovené na základe vzorového návrhu zmlúv, ktoré poskytne VSD.

ZMLUVA O PRIPOJENÍ A POPLATOK

VSD po doručení všetkých potrebných dokladov, uzatvorí so žiadateľom Zmluvu o pripojení a vystaví zálohovú faktúru na úhradu ceny za pripojenie - tzv. pripojovacieho poplatku. Jeho výška je stanovená v zmysle príslušného rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Odo dňa uzavretia zmluvy o pripojení a úhrady poplatku za pripojenie začína plynúť čas realizácie stavby, ktorá končí kolaudáciou stavby.

PRV, NEŽ SA ZAČNE STAVAŤ

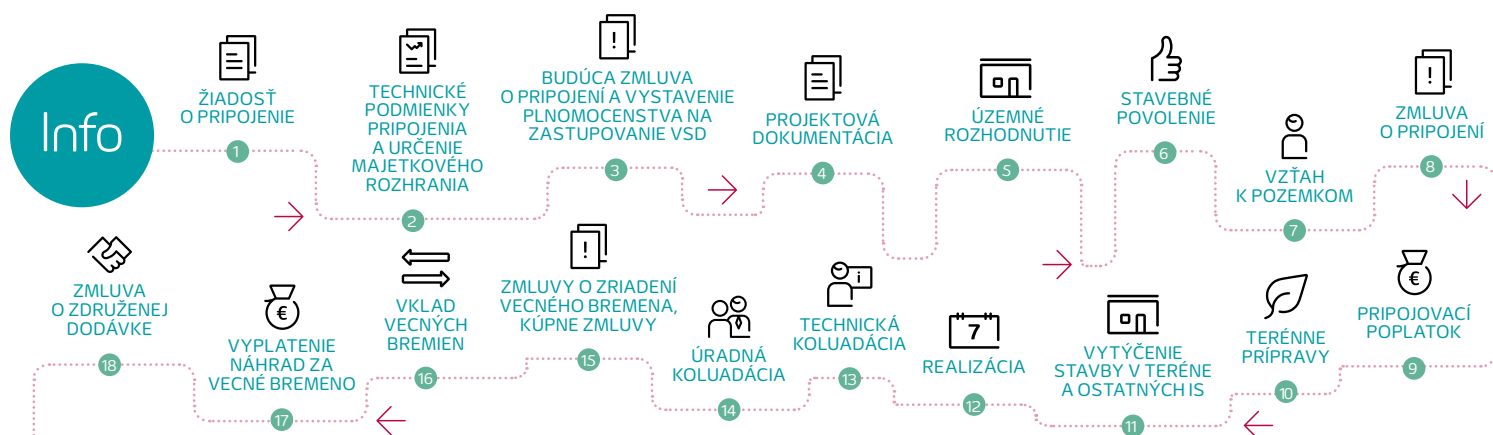
Pred samotnou stavbou je potrebné, aby žiadateľ zabezpečil terénne úpravy na úroveň plánovanej geodetickej nuly a vytýčenie stavby v teréne. VSD potom zrealizuje stavbu energetického zariadenia v dohodnutom rozsahu, podľa stanoveného majetkového rozhrania, zabezpečí úradnú kolaudáciu a vklad vecných bremien.

KTO PLATÍ?

Elektroenergetické zariadenie, ktoré nesúvisí s úpravou distribučnej sústavy (odberné energetické zariadenie), si žiadateľ zrealizuje sám a na vlastné náklady, resp. na základe zmluvného vzťahu predmetné elektroenergetické zariadenie zrealizuje VSD na náklady žiadateľa v zmysle Zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. Po vydaní platného kolaudačného rozhodnutia stavby môže žiadateľ uzatvoriť s vybraným dodávateľom elektriny zmluvu o združenej dodávke. K pripojeniu nového odberného miesta do distribučnej sústavy VSD dôjde následne do 5 pracovných dní.

NABUDÚCE VN A VVN

V ďalšom vydaní nášho časopisu predstavíme pripájanie nových odberných miest s výstavbou a rozšírením distribučnej sústavy na napäťovej úrovni vysokého napätia (VN) a veľmi vysokého napätia (VVN) a zároveň predstavíme aj riešenie lokalít hromadnej výstavby.

Užitočná VSD: K zákazníkovi sme bližšie, až po elektromerový rozvádzač

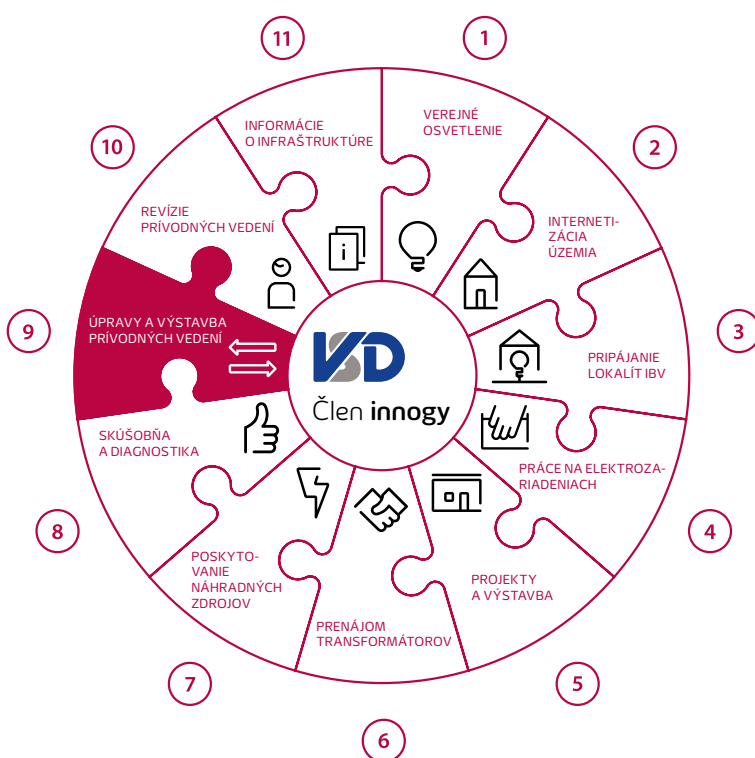
Novostavba, či rekonštrukcia. Každý stavebník už od začiatku potrebuje „dotiahnuť“ elektrinu na svoj pozemok. V minulosti Východoslovenská distribučná vytvorila podmienky pre pripojenie do siete od svojich zariadení až po prípojku – bod napojenia v obci. V rámci rozšírenej palety služieb ide bližšie k zákazníkovi. A to až po elektromerový rozvádzač, ktorý bude umiestnený na verejne prístupnom mieste – zvyčajne na úrovni oplotenia pozemku.

V pôvodnom nastavení sa VSD postarala o pripojenie zákazníka po tie zariadenia, ktoré patria ešte do jej majetku a prevádzkuje ich. Na základe záujmu však na požiadanie zákazníka môže realizovať pripojenie až po elektromerový rozvádzač. „To znamená vybudovať prívodné vedenie až na hranicu pozemku zákazníka. Sú-

časťou služby je takisto výstavba samotného pilierového elektromerového rozvádzača,“ vysvetľuje Ján Romaňák, vedúci odboru Prevádzka sietí VN a NN. Pripomína však, že VSD poskytuje predovšetkým odborné práce kvalifikovaných elektroenergetikov priamo spojené s pripájaním zákazníka do siete bez prípadných zemných prác.

Ďalšou službou, ktorou dokáže VSD poslúžiť zákazníkovi, je možnosť výmeny prívodného vzdušného vedenia od prípojky k odbernému miestu zákazníka. A to v prípade, ak toto pozostáva z holých vodičov AIFe za káblové vzdušné vedenie, teda izolované. V oboch prípadoch VSD deklaruje funkčnosť, bezpečnosť a kva-

litu odvedenej práce Odbornou prehliadkou a vydaním osvedčenia o Odbornej skúške, čiže revíznou správou. A to všetko pre maximálnu kapacitu odberného miesta do 100 A. To znamená nielen pre zákaznícky segment domácností ale takisto menších prevádzok.

Kompletnú paletu užitočných služieb od VSD nájdete v Cenníku služieb na www.vsds.sk/Odberatelia_elektriny/Cenniky. Bližšia špecifikácia k vybudovaniu prívodného vedenia je vyjadrená v položkách 36 – 38.

Inteligentný merací systém (IMS) a jeho možnosti aj pre dodávateľov elektriny

VSD považuje spoľahlivé meranie elektriny za jednu zo svojich najdôležitejších činností. Podporuje aj celospoločenský zámer nasadzovania IMS v oblasti merania, ktorým sa primárne sleduje posilnenie práv a ochrany spotrebiteľa na trhu s elektrinou a podpora aktívnej účasti odberateľov pri vlastnej optimalizácii spotreby elektriny. VSD sa cíti byť modernou spoločnosťou, ktorá prináša inovácie aj do oblasti využívania inteligentného merania. Citlivo vníma požiadavky dodávateľov, pre ktorých moderné inteligentné meranie môže byť prínosom, aby dokázali ponúknuť svoje nové produkty doslova šité na mieru konkrétneho odberateľa.

TROJPÁSMOVÉ MERANIE

Jedným z významných inovatívnych riešení z dielne našej spoločnosti bolo zavedenie trojpásmového merania do bežnej praxe už pred niekoľkými rokmi. Niekedy dávno boli známe len dve pásma, VT a NT (vysoká a nízka tarifa). Boli sme milo potešení, keď v cenovej vyhláške, ktorá určuje pravidlá pre cenotvorbu za služby distribúcie (cenník distribúcie), boli už pre IMS meranie zavedené trojpásmové pravidlá merania. Preto aj naše trojpásmové meranie mohlo byť ihneď k dispozícii dodávateľom od 1. januára 2017. Cenová vyhláška č. 221/2016 však prestala platiť 10. 2. 2017. Nová vyhláška č. 18/2017, ktorá

„vrátila späť“ pravidlá do roku 2016, zmarila aj možnosti pre dodávateľa využívať viacpásmové meranie pre svojich zákazníkov s IMS. Napriek tomu sme sa rozhodli, že to dobré, čo doma máme, pri meraní zachováme.

HISTORICKÉ POZADIE

Štruktúra distribučných sadziieb sa historicky vyvíjala a prispôbovala najmä zmenám spotrebiteľského správania odberateľov. Súbežne s týmto vývojom sa postupne sadzby prispôbovali novým technológiám používaným v elektroenergetike. Od jednoduchých prepínacích hodín, cez systémy hromadného diaľkového ovládania až po dnešný trend IMS

merania. Zmeny v sadzbách boli vždy citlivo prispôbované najmä s dôrazom na zachovanie najvyššej možnej miery komfortu odberateľov elektriny, ktorí aktívne využívali blokovanie spotrebičov, čo chceme aj naďalej zachovať.

VYSOKÁ A NÍZKA TARIFA

VSD naďalej pre potreby dodávateľa elektriny, aj pri trojpásmovom meraní, rozdeľuje odber elektriny do VT a NT tak, ako to bolo niekedy zvykom. Nekládú sa však už žiadne podmienky pre blokovanie spotrebičov v čase platnosti vysokého pásma spotreby VT. Bude teda len na rozhodnutí a dohode odberateľa a jeho

dodávateľa elektriny, aké rozdelenie VT/NT budú pre svoju obchodnú zmluvu, odberateľ a jeho dodávateľ, využívať. Pre distribúciu nie je dôležité, kedy tečie našimi káblami lacnejšia a kedy tečie drahšia elektrina, teda kedy je VT a kedy je NT. Preto blokovanie spotrebičov už nepotrebujeme.

VÝZNAM IMS

Pre odberateľov má IMS aj konkrétny a praktický význam. Napríklad pre odberné miesta domácností vybavené systémom IMS platí, že zmenu medzi jednotlivými dodávateľskými sadzbami, ako službu na požiadanie pre dodávateľa, VSD vykoná bezplatne v ľubovoľnej ponúka-

nej kombinácii vždy k prvému dňu v mesiaci. Napríklad zmenu z „jednotarif“ na „dvojtarif 8h NT“ pri IMS vykonáme na diaľku.

V technickej oblasti je dobre vedieť, že každý elektromer inteligentného meracieho systému je vybavený zvláštnym elektrickým kontaktom. Na tento elektrický kontakt, pri každej výmene elektromera za IMS elektromer, ak má odberateľ k dispozícii vlastné technické riešenie blokovania spotrebičov, je vždy bezplatne pripojené odberateľovo ovládacie relé (stýkač) pre blokovanie. Tak, ako je uvedené vyššie, platí, že VSD do rozhodovania o blokovaní/neblokovaní spotrebičov na strane odberateľa nevstupuje a ponecháva to na rozhodnutie, prípadne dohode medzi odberateľom a jeho dodávateľom elektriny.

Zisťujeme však, že odberatelia sú dnes už bez výraznej motivácie nechať si blokovať spotrebiče v čase VT. Z toho vyplýva, že sú len vo veľmi obmedzenej miere ochotní začať s blokovaním spotreby, ak doteraz nemali doma funkčné technické riešenie. Aby blokovanie spotrebičov v praxi riadne fungovalo, musí mať odberateľ namontovaný stýkač, musí mať k tomu prispôsobenú elektroinštaláciu v rozvážači a v byte a musí mať aj akumuláčny spotrebič na ohrev vody či kúrenie. Byty a domy, nové či po rekonštrukcii, vo väčšine prípadov nemajú vybudované potrebné technické zázemie pre blokovanie spotrebičov.

ELEKTRINA TAKMER ZADARMO?

Motiváciou do budúcnosti pre odberateľov môže byť napríklad aj elektrina v noci takmer zadarmo. Na trhu už dnes platí, že ak je elektrina priveľa, jej cena je záporná, čo znamená, že zaplatia tomu, kto ju odoberie. Podmienkou je však inštalácia IMS.

INŠTALÁCIA IMS JE LEN PRVÝ KROK

Ponuka produktov dodávateľa elektriny, viažúcich sa na IMS, by preto mala byť odvodená od skutočnosti, či distribútor na konkrétnom odbernom mieste meria elektrinu IMS meradlami. V tejto súvislosti je dôležité vedieť, že fyzická inštalácia inteligentného elektromera na odbernom mieste je len prvým krokom, kedy meranie ešte nie je súčasťou IMS ako systému.

Po inštalácii meradla prebieha testovacia prevádzka pre zabezpečenie spoľahlivého bezdrôtového prenosu informácií z elektromera. Ak bude komunikácia spoľahlivá, VSD bude následne v zmysle platných pravidiel informovať dodávateľa elektriny minimálne 30 dní vopred, okrem iného aj o presnom dátume zaradenia odberného miesta do systému IMS.

Podobne ako dodávateľ, VSD informuje aj každého odberateľa listom o presnom dátume zaradenia do systému IMS a presnom dátume, kedy a kde bude mať prístup k svojim nameraným údajom.

NECHCEME ZASPAŤ NA VAVRÍNOCH

V inováciách plynulo pokračujeme. V prípade záujmu môžeme uvažovať o zabezpečení novej služby pre dodávateľa. Tá by spočívala v rozdelení nameranej spotreby do ľubovoľných časových pásiem. Trebárs aj do desiatich. Každý dodávateľ by si potom mohol zadefinovať niekoľko rôznych vlastných časových intervalov, podľa ktorých sa odber elektriny konkrétneho jeho odberateľa rozdelí. Dodávateľ bude mať tak k dispozícii tri, desať, najviac však až neuveriteľných 92 pásiem pre delenie odobranej elektriny.

Príspevok vychádza z článku, ktorý VSD pripravila na vyžiadanie a bol publikovaný v plnom znení v občasníku, ktorý vydáva dodávateľ elektriny Magna Energia, a. s.

Pre zaujímavosť

V oblasti merania IMS spoločnosť VSD meria v súčasnosti takmer 63 % spotreby na približne 22 500 odberných miestach s priebehovým meraním s denným odpočtom nameraných dát.

RWE priniesla aj na slovenský energetický trh novú značku innogy

Na slovenský energetický trh vstúpila nová značka. innogy. Patrí do materského koncernového domu RWE, ktorého súčasťou je aj spoločnosť Východoslovenská distribučná.

RWE AG vytvorila s rovnomeným názvom innogy aj novú dcérsku spoločnosť. V súvislosti s doplnenou organizačnou štruktúrou sa už od 1. októbra 2016 aj VSD prezentuje ako „člen innogy“, čím sa nahrádza doterajšia najmä vizuálna a grafická identita VSD s RWE. Ani táto tradičná značka (RWE) nezaniká na európskom trhu. Značka innogy sa však vyslovene špecializuje na pokrok v energetických riešeniach; má za cieľ priniesť nové podnikateľské modely, technologické inovácie a pozrieť sa na možnosti využitia energie z viacerých uhlov. Nielen z hľadiska jej konvenčnej výroby a spotreby. Aj preto sa názov novej značky innogy skladá z kľúčových posolstiev ako sú inovácie, technológie a energia. VSD je rovnako ambiciózná, preto sa vizuálne hlási k innogy.

Všetky tieto zmeny sa premietajú predovšetkým do vizuálnej prezentácie VSD ako člena innogy. Formálne identifikačné údaje spoločnosti vrátane obchodného mena sa nemenia. V platnosti zo-

stali aj všetky uzavreté kontrakty, dohody a pod., keďže táto zmena je grafického a ideového charakteru, nie právno-záväzného.

STARTUP Z INKUBÁTORA INNOGY

innogy je zároveň funkčná značka, ktorá má už prvé samostatné úspechy aj na Slovensku. Z inkubátora innogy pochádza mobilná aplikácia Rukie. V rámci nej sa cez online komunikáciu stretáva dopyt s ponukou na remeselnícke práce v domácnosti. Cieľom je takmer okamžité riešenie nehôd v domácnosti cez sprostredkované kontakty na odborníkov - remeselníkov. Aplikácia je dostupná pre telefóny s operačnými systémami iOS a Android. Telefón umožňuje aktuálny nevyhovujúci stav odfoťiť, čím odpadáva zdĺhavé vysvetľovanie, čo zákazník potrebuje opraviť. Následne už len čaká na navrhnuté ponuky a riešenia od remeselníkov. Ich kvalita je zaručená okamžitým hodnotením. Používanie aplikácie je bezplatné. Viac na www.rukie.sk.

Do siene partnerov pribudli mestá Stropkov a Snina

Ďalšie milióny na obnovu a budovanie distribučnej sústavy poputujú v najbližších rokoch do miest Stropkov a Snina. Potvrdením spolupráce so zaujímavou finančnou injekciou sú ďalšie podpísané Memorandá, ktoré spomínané mestá uzatvorili s Východoslovenskou distribučnou ešte v poslednom štvrtroku 2016.

Dokumenty sú výsledkom dlhoročnej spolupráce miest a distribútora elektriny. Obe strany vidia v nadväzovaní a rozširovaní spolupráce predovšetkým pozitíva. „Memorandum by malo zabezpečiť intenzívnejší rozvoj elektrickej distribučnej siete na území mesta, rekonštrukcie súčasných vedení, vybudovanie nových elektroenergetických zariadení, čo zvýši kapacitné možnosti pre podnikateľské subjekty a umožní rozvoj investičnej bytovej výstavby na území mesta. Obdobné memorandum už majú uzatvorené mestá Bardejov, Prešov, Stará Ľubovňa, Spišská Belá, Giraltovec a ďalšie,“ priblížil primátor Stropkova Ondrej Brendza.

VSD je pripravená investovať do údržby, obnovy a výstavby distribučnej sústavy na území mesta Stropkov a jeho okolia prostredky vo výške viac ako 1,3 milióna eur v horizonte najbližších troch rokov. „Predpokladom pre čerpanie týchto zdrojov je kvalitná investičná príprava rešpektujúca časové hľadisko investičného plánovania pri obnove distribučnej sústavy,“ uvádza sa v texte memoranda. Vďaka nemu by sa tiež mala skvalitniť a zintenzívniť komunikácia medzi zástupcami oboch partnerov. „Uza-

tvorenie memoranda vnímame ako utvrdenie sa v doterajšej dobrej a obojstranne prospešnej spolupráci, ktorá vytvára široký priestor pre ešte kvalitnejšiu vzájomnú komunikáciu v oblasti investičnej výstavby,“ uviedol po podpise memoranda riaditeľ divízie Sieťový obchod VSD, a. s. Jaroslav Hrušč. Podobné investície chystajú aj pre elektroenergetický uzol mesta Snina a jej blízke okolie. Tam poputuje 800-tisícový investičný balíček.

Memorandum je zároveň platformou pre rozširovanie odbornej spolupráce pri zabezpečení internetizácie územia, vytváraní nových možností pre zabezpečenie verejného osvetlenia, zabezpečení

distribúcie elektriny pri obnove priemyselných zón, rozvoji a tvorbe bytových podmienok obyvateľstva, prípadne spolupráce pri iných rozvojových aktivitách v súlade s požiadavkami oboch strán memoranda.

Za rok zvládneme stovky stavieb

V investíciách do obnovy a výstavby distribučnej sústavy nepoľaví Východoslovenská distribučná (VSD) ani v roku 2017. Podobne ako v predchádzajúcich obdobiach rozplánovala aj na tohtoročných 12 mesiacov stovky stavieb. Až 2/3 z nich sú v rámci plánovanej obnovy elektroenergetických zariadení s cieľom zvýšiť bezpečnosť a kvalitu distribuovanej elektriny. Zvyšok predstavujú stavby, ktorými rozšíria, resp. posilnia sústavu, čím reflektujú požiadavky nových odberateľov.

Rok 2017 bude aj rokom rekonštrukcie a prestavby elektrických staníc (ES). Medzi najväčšie investičné projekty nielen tohto roka patrí komplexná rekonštrukcia ES Spišská Nová Ves 1 (400/110 kV), ktorá je rozdelená do niekoľkých etáp a potrvá do roku 2019. „Pripomeňme, že ES SNV 1 je pilierom distribúcie elektriny na 1/4 nášho distribučného územia,“ uviedol Róbert Šul, vedúci odboru Výstavba elektrických staníc VSD. Investície poputujú aj na horný Gemer. V ES Rožňava VSD vymení vý-

konové, ochranné a riadiace systémy pre napäťovú úroveň VVN a VN. Podobné rekonštrukčné práce čakajú v roku 2017 aj ES Budulov, ktorá okrem zásobenia časti vlastnej distribučnej sústavy je zdrojom elektrickej energie aj pre ropovodnú spoločnosť. Súčasťou prestavby ES je aj novovybudovaná rozvodňa 22 kV. Investície sú smerované tiež do ES Poprad 2, kde VSD nadväzuje na predchádzajúce obdobie a pokračuje v kompletnej rekonštrukcii, ktorá zahŕňa technologickú aj stavebnú časť.

Pokiaľ ide o celkové rozloženie investícií v roku 2017, tieto zahŕňajú všetky lokality vymedzeného distribučného územia VSD a primárne poputujú do elektroenergetických zariadení na napäťovej úrovni VN a NN. „Celkovo zrekonštruujeme približne 300 km vedení vysokého napätia a ďalších skoro 200 km vedení nízkeho napätia. V pláne je aj obnova približne 100 distribučných transformačných staníc,“ konkretizoval vedúci úseku Operatívny asset manažment vo VSD Marek Palgut. Tiež zdô-

raznil, že pre rok 2017 platí trend zvyšovania spokojnosti zákazníkov. Okrem toho, že neustále investujú do zlepšenia kvality distribúcie, je ich snahou minimalizovať čas nevyhnutný pre plánované prerušenia distribúcie elektriny, ktoré sú s výkonom prác na zariadeniach nevyhnutné späť. To znamená ešte väčší dôraz na efektivitu plánovania, využívanie moderných technológií a, napríklad, aj vyšší podiel prác pod napätím, samozrejme, pokiaľ to podmienky dovoľia.

Výška celkových investícií do distribučnej sústavy bude v roku 2017 na úrovni roku 2016, čo je takmer 44 miliónov eur.

Automatizovaný zber dát tu bol skôr

POZOR!

Automatizovaný a automatický zber dát nie je jedno a to isté

Technológia AZD (Automatizovaný zber dát) bola v prvopočiatoch liberalizovaného trhu s elektrickou energiou nevyhnutným predpokladom pre efektívne obchodovanie s touto komoditou.

PRIVEĽA VS. PRIMÁLO ODOBRANEJ ELEKTRINY

Obchodovanie znamenalo, že elektrinu bolo potrebné u výrobcu objednať. Odberateľ potom mohol elektrinu odobrať. Je prirodzené, že odberateľ neraz odoberal viac, ako si vopred objednal. Elektrinu bolo potrebné „narýchlo“ vyrobiť. Jej výroba bola veľmi drahá vtedy a aj dnes. Problém nastal aj vtedy, ak odberateľ objednané množstvo elektriny nespotreboval. Nespotrebovaná elektrina sa nedá uskladniť. Niektorý výrobca musel svoju výrobu znížiť, prišiel však tak o plánovaný výnos.

REGULAČNÁ ELEKTRINA

Tieto odchýlky medzi objednávkou a spotrebou elektriny boli spoplatňované. Existuje mechanizmus, ako sa odchýlky v spotrebe elektriny okamžite eliminujú, a to reguláciou výroby elektriny v sústave. Regulačná elektrina je najdrahšou formou elektriny. Jej cena niekoľkonásobne prekračuje trhovú cenu objednanej elektriny.

AKO ROZÚČTOVAŤ NÁKLADY

Náklady za odchýlky boli pre dodávateľov zatažujúcou položkou. Rozdelenie nákladov za regulačnú elektrinu medzi dodávateľov bolo vždy v súlade s platnou legislatívou. Avšak absencia presného merania diagramu odberu elektriny neumožňovala presné rozdelenie nákladov medzi jednotlivých účastníkov trhu. Používali sa štatistické metódy, ktoré sú vždy len približné.

AZD AKO RIEŠENIE

Práve spravodlivejšie rozdeľovanie nákladov za regulačnú elektrinu bolo popudom pre budovanie systémov AZD, ktoré mohli merať odber elektriny každých 15 minút. Tento 15-minútový diagram bol dôkazom, ako odberateľ odoberal elektrinu počas dňa (24 hodín). Dôkaz potreboval aj výrobca, že vyrábal tak, ako bolo dohodnuté.

Takto sa začala éra moderného merania v liberalizovanom trhovom prostredí elektriny.

Ceny, ističe a fázy pripojenia

V súvislosti so zmätkom okolo cien za elektrinu zo začiatku roka, ktoré sprevádzali aj legislatívne zmeny, pripravuje VSD špeciálne vydanie VSD info, ktoré sa bude venovať primárne tejto problematike, celkovému kontextu, v akom vznikali cenové rozhodnutia a príslušná legislatíva. Takisto sa pozrieme na vybrané položky, ktoré tvoria koncovú cenu za elektrinu, keďže skladba ceny za elektrinu je dodnes veľkou neznámou mnohým odberateľom. Sledujte svoju poštovú schránku.

VSD podporila TATRY a KVETY

Autorskému kolektívu Milan Kapusta (fotograf) a Zuzana Kyselová - botanička Štátnych lesov Tatranského národného parku (TANAPu) vyšla plnofarebná, 163 fotografiami zaplnená kniha TATRY a KVETY. Hlavnú tému prezradili autori samotným názvom knihy. 200-stranová kniha vznikala osem rokov, prezentuje 124 druhov zástupcov flóry, 33 krajinárskych záberov, ktoré spes- trujú aj zábery z ríše hmyzu, húb a kamzíkov.

Jedinečné snímky si v niektorých prípadoch vyžadovali povolenie Krajského úradu Životného prostredia pre pohyb fotografa mimo turisticky značkovany terén a v prírodných rezerváciách. Kniha vyšla predovšetkým zásluhou generálneho partnera, Východoslovenskej distribučnej, ktorá sa pre podporu rozhodla najmä kvôli samotnej myšlienke prepojenia Tatier a kvetov.

Slovenské veľhory sú totiž v očiach verejnosti vnímané predovšetkým ako symbol skalného masívu, nie miestnej špecifickej flóry. „Sme radi, že čitatelia sa môžu cez túto knihu pozrieť na Tatry možno z iného uhla a spoznať doteraz verejnosti neznáme zákutia. Častokrát poznáme lepšie cudzie než domáce unikáty, a táto kniha bude v tomto smere určite príjem-

ným sprievodcom,“ uviedla Jana Palková, členka predstavenstva VSD počas krstu knihy. Knihu krstila spolu so zástupcom ďalšieho významného partnera – ŠL TANAPu - tatranskou vodou, sušenými tatranskými kvetmi a halúzkou z borovice limbovej, ktorá sa považuje za symbol tatranských stromov. Kniha vyšla v náklade 3 500 ks vo vydavateľstve Litvor.

Kto je Milan Kapusta?

Bývalý banský technik sa k fotografovaniu dostal vďaka horolezectvu. Okrem Vysokých Tatier má za sebou výstupy na Špicbergoch, Pamíre, USA v Yosemitejskom národnom parku, v Alpách a v iných pohoriach Európy. Za svoje fotografie získal množstvo ocenení, okrem iného je nositeľom titulu Majster Zväzu slovenských fotografov (MZSF). Fotografie vystavoval doma i v zahraničí. Fotografoval aj v Himalájach. Jeho panorámu Tatier dostal darom pápež Ján Pavol II.

